

Drepturile minorilor cu deficiența gravă

Sursa: <https://www.prostemcell.ro/social/drepturile-minorilor-cu-deficienta-grava.html>

Minorul cu dizabilitate are dreptul la îngrijire specială, adaptată nevoilor sale. Are dreptul la educație, recuperare, compensare, reabilitare și integrare, adaptate posibilităților proprii, în vederea dezvoltării personalității sale. Îngrijirea specială trebuie să asigure dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială a copiilor cu dizabilități.

CUPRINS:

- [1. Drepturile minorilor cu deficiența gravă](#)
- [2. Ce sunt cerințele educaționale speciale?](#)
- [3. Drepturile financiare ale copiilor cu CES](#)
- [4. Drepturile asistentului personal](#)
- [5. Sanatate și recuperare](#)
- [6. Transportul urban și interurban](#)
- [7. Credite cu dobândă subvenționată de stat](#)
- [8. Petrecerea timpului liber](#)

Îngrijirea specială constă în ajutor adecvat situației copilului și părinților săi pentru facilitarea accesului efectiv și fără discriminare al copiilor cu dizabilități la educație, formare profesională, servicii medicale, recuperare, pregătire, în vederea ocupării unui loc de muncă, la activități recreative, precum și la orice alte activități apte să le permită deplină integrare socială și dezvoltare a personalității lor.

Strategia europeană 2021-2030 pentru persoanele cu dizabilități ține seama de diversitatea tipurilor de handicap - DEFICIENȚE fizice, mintale, intelectuale sau senzoriale pe termen lung (în conformitate cu articolul 1 din Convenția Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități).

Beneficiile pentru susținerea minorului și a familiei au în vedere nașterea, educația și întreținerea copiilor și cuprind următoarele categorii principale:

1. Alocatia de stat pentru copii;
2. Alocatii pentru copiii lipsiti, temporar sau permanent, de ocrotirea părinților;
3. Indemnizația lunară de însoțitor/ tutore/ curator;
4. Indemnizația pentru creșterea copilului sau, după caz, stimulentele de inserție;
5. Concediul de creștere a copilului până la împlinirea către copil/copii a vârstei de 3 ani.

1. Drepturile minorilor cu deficiența gravă

Persoanele minore cu deficiența gravă beneficiază de:

- alocație de stat în condițiile și în cuantumul prevăzut de lege, majorat cu 100% - **719 lei**;

- buget personal complementar lunar, indiferent de venituri, in cuantum de **463 lei** - 70% din ISR (incepand cu 01.06.2024);
- indemnizatie de insotitor in cuantum de **2.363 lei** sau angajare asistent personal (incepand cu 01.07.2024).

Plata prestatilor sociale se efectueaza din oficiu, in cont bancar sau prin mandat postal, in baza dispozitiei de stabilire a prestatilor sociale.

In cazul incadrarii ca minor cu deficianta grava cu asistent personal, pentru cazurile noi este necesara transmiterea de catre reprezentantul legal al acestuia a optiunii potrivit prevederilor art. 42, alin. (5) din Legea nr. 448/2006 privind protectia si promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilitati, cu toate modificarile si completarile ulterioare, inclusiv prin OUG nr. 51/30.06.2017 pentru modificarea si completarea unor acte normative, astfel:

- **asistent personal;**
- **indemnizatie lunara** prevazuta la art. 42 din Legea nr. 448/2006 privind protectia si promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilitati;

Cererea de optiune poate fi transmisa electronic sau depusa la sediul Directiei Generale de Asistenta Sociala si Protectia Copilului.

- Cererea de optiune in format pdf poate fi descarcata de [AICI](#)

Pana la transmiterea optiunii solicitate mai sus, se va stabili doar prestatia sociala, potrivit prevederilor art. 58, alin. (5) din Legea nr. 448/2006 privind protectia si promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilitati, in baza documentului care atesta incadrarea in grad de dizabilitate.

NOTA: In acest articol s-a inlocuit, prin similitudine, expresia "handicap grav" cu "deficianta grava"

[DREPTURILE PERSOANELOR CU DIZABILITATI](#)

Principalele drepturi ale persoanelor minore cu deficianta grava

- [card-legitimatie](#) pentru locurile gratuite de parcare din locurile publice special amenajate, pentru copilul cu deficianta grava sau reprezentantii legali ai acestuia - se acorda de catre Primaria de domiciliu;
- legitimatie de persoana cu dizabilitate - disability card, valabila pe intreg teritoriul tarii;
- card european pentru dizabilitate - eliberat de catre [DGASPC](#);
- gratuitate transport urban cu mijloace de transport in comun de suprafata si pentru asistentii personali sau reprezentantii legali ai minorilor cu deficianta grava;
- decont lunar [abonament Metrorex](#) - (pentru cei din Bucuresti);
- optiune intre gratuitatea transportului interurban ([feroviar](#), rutier sau naval pentru transport fluvial) pentru 24 calatorii pe an calendaristic pentru minorul cu deficianta grava si insotitorul acestuia sau decont carburant/ bonuri de carburant pe suport hartie sau card de carburant

pentru autoturismul aflat in proprietatea parintelui, tutorelui sau persoana care se ocupa de cresterea si ingrijirea copilului cu deficienta grava, in limita de 1.500 lei anual;

- [rovinieta gratuita](#) - scutire de la plata tarifului de utilizare a retelei de drumuri nationale, pentru autoturismele aflate in proprietatea reprezentantilor legali ai minorului cu deficienta grava - rovinieta se elibereaza cu valabilitate anuala - scutirea se aplica pentru un singur autoturism detinut de persoanele indreptatite;
- autoturismele aflate in proprietatea parintelui, tutorelui sau persoana care se ocupa de cresterea si ingrijirea copilului cu deficienta grava, pot trece pe podurile de la Fetesti si Cernavoda fara a plati taxa de pod - asa-numitul PEAJ;
- indemnizatie de crestere a copilului pana in varsta de 18 ani pentru parintele care are in ingrijire copilul cu deficienta grava si are program de lucru redus la 4 ore;
- bilete de intrare gratuite la spectacole, muzee, manifestari artistice si sportive pentru copilul cu dizabilitate si persoana care il insoteste;
- asigurarea accesului liber si gratuit in toate locurile publice, inclusiv in locatiile in care se asigura servicii publice si in mijloacele de transport in comun, taxiuri si in mijloacele auto de transport alternativ alaturi de dispozitivul de mers si de cainele-ghid;
- pentru toate modurile de transport aveti dreptul la asistenta gratuita in terminale si la bordul vehiculelor; nu vi se poate refuza transportul din cauza dizabilitatii sau a mobilitatii dumneavoastra reduse, cu exceptia cazurilor justificate din motive de siguranta sau de proiectare a vehiculului sau a infrastructurii;
- autoritatile administratiei publice au obligatia sa asigure conditii pentru practicarea educatiei fizice si sportului de catre persoane cu toate tipurile de dizabilitati, asa cum sunt prevazute in legislatie, in scopul dezvoltarii personalitatii lor si integrarii in societate, precum si mijloacele care sa permita sportivilor cu dizabilitati participarea la competitii nationale si internationale destinate lor;
- servicii gratuite de cazare si masa pentru copilul cu deficienta grava si asistentul personal sau insotitorul acestuia in unitatile sanitare cu paturi, sanatorii si statiuni balneare, la recomandarea medicului de familie ori a medicului specialist, conform Contractului-cadru;
- un [bilet gratuit de tratament balnear](#), in cursul unui an pe baza planului de abilitare-reabilitare si a recomandarii medicului de familie sau a medicului specialist;
- asistenta medicala gratuita, inclusiv de medicamente gratuite, atat pentru tratamentul ambulatoriu, cat si pe spitalizarii, in cadrul sistemului de asigurari sociale de sanatate, in conditii de stabilitate prin contractul-cadru;
- dispozitive medicale gratuite in ambulatoriu, conform listei si in conditiile prevazute in contractul-cadru privind conditiile acordarii asistentei medicale in cadrul asigurarilor sociale de sanatate si a normelor sale de aplicare;

- gratuitate pentru obtinerea documentelor medicale si pentru evaluarile medicale si psihologice solicitate in vederea intocmirii dosarului de evaluare complexa pentru copiii care solicita incadrarea in grad de dizabilitate;
- persoana/ familia care are in ingrijire un copil cu deficienta grava beneficiaza de suportarea dobanzii pentru creditul contractat pentru achizitionarea unui singur autovehicul si pentru adaptarea unei locuinte, conform nevoilor individuale de acces, cu conditia platii la scadenta a ratelor creditului, dar si cu conditia ca valoarea creditului sa nu depaseasca 10.000 euro, iar restituirea sa nu depaseasca 10 ani; in situatia achizitionarii de autovehicule adaptate special pentru transportul persoanelor cu dizabilitati netrasferabile, dependente de scaunul cu rotile, valoarea creditului nu poate depasi 20.000 euro, perioada de rambursare fiind de 15 ani;
- reprezentantii legali ai copiilor cu dizabilitate grava beneficiaza de credit a carui dobanda se suporta din bugetul de stat, prin transferuri de la bugetul ANPDPD la bugetele directiilor generale de asistenta sociala si protectia copilului judetene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului Bucuresti, in baza unui contract privind angajamentul de plata a dobanzii pentru tehnologii asistive si de acces, cu conditia ca valoarea creditului sa nu depaseasca 10.000 de euro, iar returnarea creditului sa nu depaseasca 10 ani.
- la Directia de Impozite si Taxe Locale - scutire de la plata impozitului/ taxei pentru cladirea (si terenul aferent) de domiciliu + scutire de la plata impozitului pentru un singur mijloc de transport a reprezentantilor legali, pe perioada in care au in ingrijire, supraveghere si intretinere minori cu deficienta grava;
- acordarea unei camere de locuit, suplimentar fata de normele minime de locuit prevazute de lege, pe baza contractelor de inchirie pentru locuintele care apartin domeniului public sau privat al statului ori ale unitatilor administrativ-teritoriale ale acestuia;
- scutirea de la plata chiriei pentru suprafetele locative cu destinatie de locuinte detinute de stat sau de unitati administrativ-teritoriale ale acestora si care sunt in folosinta acestor persoane;
- in anul 2024, sprijinul material pentru persoanele defavorizate (venituri pana in 2.000 lei) prevazut sub forma de tichete sociale pe suport electronic pentru produse alimentare si mese calde, acordat in sase transe, are o valoare nominala de 250 lei, iar in perioada 2025-2027 are o valoare nominala de 125 lei;
- posibilitatea accesarii la DGASMB a [stimulentului financiar](#) pe perioada derularii proiectului, de catre Primaria Mun. Bucuresti;
- posibilitatea solicitarii alocatiei de hrana pentru copiii diagnosticati cu HIV/bolnavi de SIDA, la [AJPIS](#).

Minorii cu dizabilitate de tip HIV sau bolnavi de SIDA beneficiaza de o alocatie lunara calculata pe baza alocatiei zilnice de hrana (22 lei/zi) stabilite pentru consumurile colective din unitatile sanitare publice (Ordin nr. 2286/2022), in conformitate cu Legea nr 448/2006 republicata (art. 58, alin 2). Acest drept se acorda prin DGASPC de pe raza judetului de domiciliu. Plata alocatiei de hrana se realizeaza pentru zilele din luna in care, copilul cu infectie HIV, a fost ingrijit in familie, fiind scazute acele zile in care copilul a fost spitalizat.

Plata indemnizatiei lunare de hrana se efectueaza pe baza de cerere insotita de copia actului de identitate si a certificatului medical sau a adeverintei eliberate de medicul specialist.

Cererea se completeaza de parintii sau reprezentantii legali ai copiilor, potrivit modelelor prezentate in anexele nr. 1 si 2 din Ordinul nr. 223/2006 si va fi insotita si de copia actului de identitate al reprezentantului legal, precum si de actul care dovedeste calitatea acestuia, respectiv parinte, tutore, curator, persoana/familie careia copilul i s-a dat in în plasament, in plasament de urgenta, inclusiv asistentul maternal.

Dreptul la indemnizatie lunara de hrana inceteaza incepand cu luna urmatoare decesului persoanei beneficiare.

Minorul seropozitiv **HIV** va fi incadrat in gradul de handicap grav pana la varsta de 18 ani, urmand ca apoi sa fie incadrat in functie de stadiul infectiei - Legea 185/2021.

Minorul cu afectiuni renale care necesita **HEMODIALIZA** in alte localitati decat cele de domiciliu beneficiaza de gratuitatea transportului interurban, la alegere, cu orice tip de tren, in limita costului unui bilet de tren interregio IR cu regim de rezervare la clasa a II-a, cu autobuzele sau cu navele pentru transport fluvial si peste numarul de calatorii prevazut, in functie de recomandare centrului de dializa sau decontarea carburantului in limita a 1.500 lei. Beneficiaza de aceste prevederi legale si asistentii personali sau insotitorii copiilor cu dizabilitati care necesita hemodializa.

De asemenea, persoana care are in ingrijire, supraveghere si intretinere un copil cu dizabilitate beneficiaza de urmatoarele drepturi:

- I. concediu platit pentru cresterea copilului cu dizabilitate pana la implinirea de catre acesta a varstei de 7 ani si program de lucru redus la 4 ore pentru parintele care are in ingrijire copilul cu dizabilitate care necesita tratament pentru afectiuni intercurente, pana la implinirea de catre copil a varstei de 18 ani;
- II. concedii medicale pentru ingrijirea copilului cu dizabilitate care necesita internare, tratament ambulatoriu sau la domiciliu pentru afectiuni intercurente, pana la implinirea de catre copil a varstei de 18 ani;
- III. indemnizatie, prin Ministerul Muncii si Solidaritatii Sociale, pentru cresterea copilului cu dizabilitate, acordata femeii mama detinatoare de certificat de persoana cu dizabilitate, pana la implinirea de catre copil a varstei de 7 ani;
- IV. alocatie de intretinere pentru copiii cu dizabilitati, aflati in plasament familial sau incredintati, potrivit legii, unei familii ori persoane sau unui organism privat autorizat potrivit legii, in cuantumul prevazut de lege, majorat cu 50%.

De aceste drepturi beneficiaza, la cerere, unul dintre parinti, tutorele, persoanele care au adoptat un copil cu dizabilitate sau carora li s-au incredintat copii cu dizabilitati spre crestere si educare ori in plasament familial, daca sunt asigurati pentru concedii si indemnizatii de asigurari sociale de sanatate in cadrul sistemului de asigurari sociale de sanatate. Aceste persoane beneficiaza de drepturile prevazute mai sus, numai in situatia in care nu au in acelasi timp si calitatea de asistent personal.

[DREPTURILE MINORILOR CU DEFICIENTA ACCENTUATA](#)

DREPTURILE MINORILOR CU DEFICIENTA MEDIE

DREPTURILE MINORILOR CU DEFICIENTA USOARA

Accesul la educatie al minorilor cu dizabilitati

Minorii cu dizabilitati au acces liber si egal la orice forma de educatie, indiferent de varsta, in conformitate cu tipul, gradul de dizabilitate si nevoile educationale ale acestora si au urmatoarele drepturi:

1. li se asigura educatia permanenta si formarea profesionala de-a lungul intregii vietii;
2. minorii cu dizabilitati sau, dupa caz, familia ori reprezentantii legali constituie principalii factori de decizie in alegerea formei si tipului de scolarizare, precum si a unitatii de invatamant;
3. unitati de invatamant special, formate din: scoala speciala, cantina si, dupa caz, internat scolar, in conditiile legii;
4. integrarea individuala in unitati de invatamant de masa, inclusiv in unitati cu predare in limbile minoritatilor nationale;
5. grupe sau clase speciale compacte, integrate in unitati prescolare si scolare de masa;
6. utilizarea echipamentelor si soft-urilor asistive in vederea sustinerii examenelor;
7. dotarea unitarilor de invatamant cu echipament tehnic, inclusiv aplicatii informatice, in vederea accesibilizarii sali de curs pentru adaptarea acestuia (inclusiv a mobilierului) la cerintele educationale a persoanelor cu dizabilitati;
8. manuale scolare si cursuri in format accesibil pentru persoanele cu deficiente de vedere;
9. servicii educationale prin cadrele didactice itinerante/de sprijin la recomandarea comisiei interne de evaluare continua si cererea parintilor;
10. scolarizare la domiciliu pana la absolvirea studiilor liceale, dar nu mai tarziu de implinirea varstei de 26 de ani, prin grija Ministerului Educatiei.
11. educatia "la patul de spital", pe durata spitalizarii la recomandarea comisiei interne de evaluare continua si cererea parintilor. Pentru copiii, elevii si tinerii cu boli cronice sau cu boli care necesita perioade de spitalizare mai mari de 4 saptamani se organizeaza, dupa caz, grupe sau clase in cadrul unitatii sanitare in care acestia sunt internati. Scolarizarea la domiciliu, respectiv infiintarea de clase sau de grupe in spitale se fac de catre inspectoratul scolar, la propunerea CJRAE/CMBRAE, conform unei metodologii-cadru elaborate de Ministerul Educatiei;
12. acces gratuit de masa si cazare in internatele scolare;
13. locuri gratuite in tabere de odihna, o data pe an, indiferent de forma de invatamant impreuna cu asistentii personali. In vederea obtinerii unui loc gratuit in tabere de odihna pentru prescolarul sau elevul cu dizabilitate, parintele ori reprezentantul legal al acestuia va depune o cerere la unitatea de invatamant de care apartine, insotita de copie de pe documentul care atesta

incadrarea in grad de dizabilitate. [Studentul cu dizabilitati](#) va depune cererea personal sau prin reprezentant;

14. scolarizarea in alt judet/sector al municipiului Bucuresti decat cel de domiciliu, cu suportarea cheltuielilor din bugetul judetului/sectorului in care se afla unitatea de invatamant;
15. invatamantul special si special integrat care reprezinta o forma de instruire scolara diferentiata, adaptata, precum si o forma de asistenta educationala, sociala si medicala complexa, destinata persoanelor cu cerinte educationale speciale.

DREPTURILE STUDENTILOR CU DIZABILITATI SI CES

2. Ce sunt cerintele educationale speciale?

Cerinte Educationale Speciale (CES) reprezinta necesitatile educationale suplimentare, complementare obiectivelor generale ale educatiei, adaptate particularitatilor individuale si celor caracteristice unei anumite deficiente/ dizabilitati sau tulburari/ dificultati de invatare ori de alta natura, precum si o asistenta complexa (medicala, sociala, educationala etc.)

Copilul cu CES este copilul cu dificultati usoare de invatare, cu dificultati perceptiv-motrice (orientare in timp si spatiu, schema corporala), cu deficiente mintale usoare/ asociate/ severe (spre exemplu copiii cu sindrom Down), cu deficiente senzoriale (vizuale, auditive), cu deficiente locomotorii, cu deficiente de pronuntie, scriere, citire (spre exemplu copiii cu dislexie, disgrafie, discalculie), cu tulburari de comportament sau emotionale (spre exemplu copiii cu ADHD sau cu autism).

La varste prescolare sunt identificati copiii cu deficiente moderate si severe la care problemele la nivel intelectual, afectiv, relational, fizic sunt mai pregnante, evidente. O data cu inceperea gradinitei si in primii ani de ciclu primar sunt identificati si copiii care sufera de afectiuni mai usoare deoarece apar dificultati de adaptare la viata scolara (efort, atentie, concentrare, memorare, socializare).

Copiii cu CES au dificultati de invatare si dizabilitati care fac ca invatarea pentru ei sa fie mai grea decat pentru alti copii de aceeasi varsta. Ei pot avea nevoie de ajutor suplimentar in gandire, la intelegere, in plan fizic, in plan sensorial, in plan emotional, in vorbire, in relationarea cu ceilalti.

Dificultatile de invatare reprezinta o tulburare a unui sau mai multor procese psihice de baza implicate in intelegerea sau folosirea limbii vorbite sau scrise care se manifesta intr-o abilitate imperfecta de a asculta, gandi, vorbi, scrie, pronunta sau de a face calcule matematice.

Dificultatile de invatare apar in citit, scris, vorbit, calcul.

In concluzie CES poate insemna ca un copil are dificultati cu toate cerintele scolare, citit, scriere, calcule matematice, intelegerea informatiilor.

Traseul de urmat pentru intocmirea dosarului pentru eliberarea certificatului copilului cu CES:

1. medicul de familie realizeaza evaluarea medicala initiala, intocmeste fisa medicala si elibereaza biletul de trimitere catre Spitalul de Psihiatrie;
2. Spitalul de Psihiatrie - la sectia CSM copii, unde copilul va fi monitorizat pe toata durata scolarizarii pana la 18 ani; daca afectiunile sunt mai grave, la sectia de psihiatrie. De aici va primi certificatul medical de la medicul specialist si buletinul de evaluare psihologica;

3. primaria de domiciliu/ CJRAE/ asistentul social al scolii (dupa caz) intocmeste si elibereaza ancheta sociala;
4. scoala de provenienta (in cazul in care copilul este deja intr-o scoala de masa): evaluare psihologica, evaluare logopedica, caracterizare/fisa psihopedagogica, traseu educational, fisa de evaluare continua, adeverinta elev;
5. copii acte personale: certificat de nastere copil, carte de identitate copil, carte de identitate parinti, sentinta divort, certificat casatorie, certificat deces, decizie DGASPC de plasament - dupa caz.

Toate acestea se pun in dosarul care este predat la SEOSP.

Parintele va fi anuntat cand are loc sedinta Comisiei de Orientare Scolara si Profesională, prin care se va emite Certificatul de Expertiza si Orientare Scolara si Planul de Servicii.

Certificatul se elibereaza pe cicluri scolare I-IV si V-VIII

Comisia de Orientare Scolara si Profesionala poate sa orienteze copilul spre scoala speciala sau spre scoala de masa.

Pentru copilul cu CES, in cls a VIII-a, are loc Orientarea Scolara si Profesionala (OSP) care se realizeaza prin :

1. sedinta in care li se comunica parintilor posibilitatile de scolarizare (locuri in clasele speciale la scolile profesionale pentru copii cu CES);
2. exprimarea optiunii scrise a parintilor pentru forma de invatamant;
3. reluarea demersului pentru eliberare COS.

In functie de tipul si de gradul de handicap, elevii cu cerinte educationale speciale au dreptul de a dobandi calificari profesionale corespunzatoare.

[INCADRAREA IN GRAD HANDICAP A COPIILOR CU DIZABILITATI SI CES](#)

Cum se poate obtine certificatul de orientare scolara?

Certificatul de orientare scolara si profesionala este documentul/ actul oficial eliberat de catre centrele judetene de resurse si de asistenta educationala/ Centrul Municipiului Bucuresti de Resurse si de Asistenta Educationala, denumite in continuare CJRAE/ CMBRAE, conform prevederilor legale in vigoare. Acesta cuprinde diagnosticul/ deficianta, gradul acestuia/ acesteia, in functie de care copiii cu CES sunt orientati in invatamantul de masa sau in invatamantul special.

Documente necesare pentru eliberarea Certificatelor de Orientare Scolara/Profesionala

1. o copie a actului de identitate al copilului (certificatul de nastere si carte de identitate);
2. copii ale actelor de identitate ale parintilor/ reprezentantului legal);

3. o copie a documentului prin care se face dovada ca persoana care depune cererea este reprezentantul legal al copilului (hotarare a instantei/ hotarare a Comisiei pentru Protectia Copilului); in cazul in care parintele si-a schimbat numele: certificat de casatorie;
4. copie a anchetei sociale de la SPAS/DGASPC de sector (valabilitatea documentului: 6 luni);
5. o copie a fisei medicale sintetice de la medicul de familie (valabilitatea documentului:1 an);
6. o copie a certificatului medical tip A5 de la medicul de specialitate; (valabilitatea documentului: minim 1 an);
7. o copie a fisei de evaluare psihologica (de la un psiholog clinician atestat la Colegiul Psihologilor) (valabilitatea documentului: 3 luni);
8. fisa psihologica (completat de invatator/ diriginte);
9. o copie a foii matricole (cl. I-XII) sau adeverinta (prescolar-clasa pregatitoare) care atesta inscrierea copilului in unitatea de invatamant, si o adeverinta care atesta ca elevul/eleva este inscris/a in clasa respectiva;
10. in cazul prelungirii: o copie a Certificatului de orientare scolara/profesionala;
11. in caz special: Certificat de Handicap actualizat.

Daca minorul are si certificat de orientare scolara si profesionala atunci, el poate beneficia de:

1. in baza unei cereri adresate unitatii de invatamant, minorii si studenti cu dizabilitati beneficiaza de locuri gratuite in tabere de odihna impreuna cu asistentul personal sau asistentul maternal, o data pe an.
2. elevii si tinerii cu dizabilitati inscrisi in invatamantul de masa pot fi insotiti la cursuri de un facilitator (un parinte, asistentul personal sau o alta persoana apropiata minorului)
3. elevii din invatamantul de masa pot beneficia la cerere de un profesor itinerant sau de sprijin.
4. toti minorii/tinerii cu CES scolarizati beneficiaza de alocatia zilnica de hrana in valoare de **22 lei** pe zi (art. 2 alin. 1 din Legea nr. 143/2022).

In cazul in care tanarul/minorul cu CES are si certificat de incadrare in grad de dizabilitate, beneficiaza de **majorarea alocatiei cu 50%** - in acest caz alocatia de hrana fiind de **33 de lei**.

Care este diferenta intre certificatul CES si certificatul de handicap?

Trebuie precizata distinctia intre certificatul CES si certificatul de incadrare in grad de dizabilitate. Astfel, certificatul CES ajuta strict pentru orientarea scolara si se refera la nevoile particulare de invatare, pe cand certificatul de handicap atesta dizabilitatea in sine. Daca un copil are certificat CES nu inseamna ca are automat si certificat de handicap.

Cine sunt profesorii de sprijin?

Profesor itinerant si de sprijin = cadrul didactic cu studii superioare in domeniul psihopedagogic care desfasoara activitati de invatare, stimulare, compensare si recuperare cu persoanele cu CES integrate in unitatile de invatamant de masa, in colaborare cu toti factorii implicati.

Aici gasiti [Atributiile profesorului itinerant si de sprijin](#)

Cine sunt facilitatorii?

Fiecare unitate de invatamant in care se afla copii cu dizabilitati si/sau CES include in regulamentul de organizare si functionare proceduri privind **aprobarea prezentei facilitatorilor in unitatea de invatamant**, precum si modul de organizare a activitatii acestora, acestea fiind prevazute in regulamentul de organizare si functionare a unitatilor de invatamant preuniversitar.

Facilitatorul **poate fi unul dintre parinti**, asistentul personal, pentru copiii cu grad de handicap grav, o persoana numita de parinti fata de care copilul are dezvoltata o relatie de atasament sau un specialist recomandat de parinti/ reprezentantul legal.

Aici gasiti [Atributiile facilitatorului](#)

Ce rol are Centrul Judetean de Resurse si Asistenta Educationala (CJRAE)?

CJRAE/CMBRAE reprezinta o institutie de invatamant special integrat specializata in oferirea, coordonarea si monitorizarea de servicii educationale specifice acordate copiilor/elevilor, cadrelor didactice, parintilor si membrilor comunitatii, pentru a asigura tuturor accesul la o educatie de calitate, precum si asistenta necesara in acest sens (OM 5555 din 2011).

Cui ma adresez daca un copil cu CES are probleme la scoala sau la gradinita?

Scolile trebuie sa ofere sanse egale la educatie fiecarui copil, indiferent de posibilitatile sale de invatare, participare si dezvoltare. Iar comunitatea trebuie si ea pregatita sa accepte nevoile acestor copiii. **Nu ezitati sa cereti scolilor si inspectoratelor scolare ajutorul.**

Datele de contact ale tuturor Inspectoratelor Scolare Judetene din tara sunt [AICI](#)

Admiterea copiilor cu CES in Liceu

Repartizarea candidatilor pe locurile distinct alocate se realizeaza de catre Comisia de admitere judeteană/a municipiului Bucuresti. Inscrierea se realizeaza in baza certificatului de orientare scolara si profesionala a elevului. Mai multe detalii privind inscrierea pot fi obtinute de la unitatile de invatamant si de la inspectoratele scolare.

[PROBLEME DE INTEGRARE SOCIALA A COPIILOR CU CES](#)

Ce masuri trebuie luate de unitatile de invatamant?

Masurile de sprijin pentru prevenirea si combaterea barierelor de atitudine includ cel putin:

1. informarea parintilor ai caror copii frecventeaza unitatea de invatamant cu privire la educatia incluziva si incluziunea sociala a copiilor cu dizabilitati si/sau CES;

2. informarea elevilor din unitatea de invatamant cu privire la educatia incluziva si incluziunea sociala a copiilor cu dizabilitati si/sau CES, intr-un limbaj adaptat varstei si, de preferinta, utilizand educatia de la egal la egal;
3. informarea conducerii unitatii de invatamant si a cadrelor didactice cu privire la educatia incluziva si incluziunea sociala a copiilor cu dizabilitati si/sau CES;
4. prezenta facilitatorului, numit in literatura de specialitate, alaturi de copil in unitatea de invatamant (art 63. Ordin 1985/2016).

Cum formulez o sesizare?

Modele de sesizari gasiti aici:

In cazul in care semnalati o situatie de discriminare:

[PETITIE DISCRIMINARE](#)

Pentru sesizarile catre Inspectoratul Scolar:

[SESIZARE ISJ](#)

2. Drepturile financiare ale copiilor cu CES

Drepturile financiare ale copiilor cu CES sunt cuprinse si in Legea Educatiei Nationale, conform art. 51 alin. (2) din [Legea nr. 1/2011](#).

3. Care sunt drepturile financiare ale copiilor cu CES?

Drepturile financiare se acorda copiilor cu certificat de orientare scolara, obtinut de la centrele CMBRAE/CJRAE, din invatamantul preuniversitar, inclusiv celor din invatamantul confesional si privat, potrivit [HG nr. 564/2017](#).

1. Alocatia zilnica de hrana

Quantum minim de hrana incepand din 2022 este de **22 de lei** si este stabilit prin [Legea nr. 143/2022](#). Se plateste in primele 10 zile lucratoare ale lunii pentru luna/lunile precedente.

- Alocatia zilnica de hrana se acorda lunar, in functie de numarul de zile de scolarizare si de prezenta scolara, indiferent de numarul de ore de curs pe zi la care participa copilul, pe perioada de valabilitate a certificatului de orientare scolara si profesionala, HG nr. 564 din 2017;
- Alocatia zilnica de hrana nu se acorda pentru zilele in care copiii cu CES au absentat nemotivat, zilele de sambata, duminica, sarbatorile legale si nici in perioada vacanțelor școlare;
- Fac exceptie de la conditia de acordare a alocatiei de hrana, in functie de prezenta scolara, copiii cu CES scolarizati la domiciliu si/sau internati in unitatile sanitare.

2. Cazarmament

Cazarmamentul consta in bani pentru imbracaminte, incaltaminte, materiale igienico-sanitare, rechizite/manuale, jucarii, transport, materiale cultural-sportive. Este vorba de o suma fixa care se

acorda pe an scolar, in functie de varsta minorului, in doua transe. Hotararea Guvernului nr. 838/2022 stabileste valoarea, in functie varsta.

Cuquantum minim cazarmament:

- I. De la 0 pana la 2 ani inclusiv - **580** lei/an;
- II. De la 3 pana la 6 ani inclusiv - **789** lei/an;
- III. De la 7 pana la 13 ani inclusiv - **968** lei/an;
- IV. De la 14 pana la 17 ani inclusiv - **1.195** lei/an;
- V. De la 18 pana la 26 de ani inclusiv - **1.338** lei/an;
- VI. Mama protejata in centru maternal - **1.338** lei/an.

In cursul unui an scolar, cuquantumul acordat copiilor cu CES (22 lei/zi) ajunge la valoarea de **3.806 lei**.

In cazul in care minorul sau tanarul cu CES are si certificat de incadrare in grad de handicap, **sumele se majoreaza cu 50%**

Pentru minorul de 3 ani si o luna, cu CES si certificat de incadrare, scolarizat, indemnizatia anuala pentru rechizite scolare, cazarmament, imbracaminte si incaltaminte este de $789 + 394,5 = 1.183,5$ lei.

Pentru minorul de 7 ani si o luna, cu CES si certificat de incadrare, scolarizat, indemnizatia anuala pentru rechizite scolare, cazarmament, imbracaminte si incaltaminte este de $968 + 484 = 1.482$ lei.

Pentru minorul de 14 ani si o luna, cu CES si certificat de incadrare, scolarizat, indemnizatia anuala pentru rechizite scolare, cazarmament, imbracaminte si incaltaminte este de $1.195 + 597,5 = 1.792,5$ lei.

In cursul unui an scolar, cuquantumul acordat copiilor cu CES si CH (33 lei/zi) ajunge la valoarea de **5.709 lei**.

- A. Minorii pentru care s-a stabilit masura plasamentului, in conditiile legii, precum si mamele protejate in centre maternale au dreptul, la iesirea din sistemul de protectie speciala, la o indemnizatie care se acorda o singura data, egala cu valoarea salariului de baza minim brut pe tara garantat in plata, stabilit potrivit legii. Indemnizatia se acorda, la iesirea din sistemul de protectie speciala, si copiilor pentru care s-a pronuntat o hotarare definitiva de incuviintare a adoptiei.
- B. Tinerii pentru care s-a stabilit o masura de protectie speciala, au dreptul, la iesirea din sistemul de protectie speciala, la o indemnizatie care se acorda o singura data, al carei cuquantum reprezinta de trei ori valoarea salariului de baza minim brut pe tara garantat in plata, stabilit potrivit legii.
- C. Tinerii care au beneficiat de o masura de protectie speciala, in conditiile legii, si au implinit varsta de 18 ani pot opta pentru continuarea masurii de protectie speciala in conditiile art. 55 alin. (2) si (3) din Legea nr. 1/2011 sau pentru primirea unei indemnizatii lunare in valoare de 4,8 ISR. Beneficiaza de aceasta indemnizatie pana la implinirea varstei de 26 de ani tinerii care fac dovada ca urmeaza o forma de invatamant la zi sau au un loc de munca.

3. Alocatia de nevoi personale

Minorii si tinerii pentru care s-a stabilit o masura de protectie speciala, mamele protejate si copiii acestora din centre maternale au dreptul la hrana, imbracaminte, incaltaminte, materiale igienico-sanitare, rechizite/manuale, jucarii, transport, materiale cultural-sportive, precum si sume de bani pentru nevoi personale

Pe langa alocatiile de hrana si cazarmament, un prescolar cu CES din invatamantul de masa are dreptul la **150 lei/luna**, bani pentru nevoi personale (conform art 129 alin (7) din Legea 272/2004).

Pentru copiii cu CES si CH, alocatia de nevoi personale este de **225 lei/luna**.

4. Bursele sociale si medicale pentru minorii cu dizabilitati

Bursele se acorda in conformitate cu prevederile Legii invatamantului preuniversitar nr. 198/2023 si ale Metodologiei-cadru de acordare a burselor, cuprinsa in Ordinul ME nr. 5.518/2024.

OUG 95/2024, vizeaza modificarea si completarea [Legii nr. 198/2023](#) si sunt stabilite urmatoarele masuri:

1. modificarea si completarea prevederilor legate de **supravegherea audio-video** in scoli, astfel incat tot spatiul scolar, cu exceptia vestiarelor si a grupurilor sanitare, sa poata fi monitorizat astfel;
2. introducerea unei noi burse, cea de rezilienta, ca forma de stimulare a elevilor in vederea obtinerii progresului in invatare
3. reglementarea posibilitatii ca elevii din unitatile de invatamant special care nu se pot deplasa cu mijloacele de transport in comun sa beneficieze de suma forfetara;
4. largirea cadrului beneficiarilor de bursa de rezilienta/ sociala prin includerea a elevilor cu afectiuni oncologice si/ sau cronice scolarizati, pentru o perioada mai mare de patru saptamani, in cadrul "Scolii din Spital" sau la domiciliu, precum si a elevilor reintegrati in unitatea de invatamant la care au fost inmatriculati anterior, dupa o perioada de spitalizare mai mare de patru saptamani, precum si a elevilor cu varsta de pana in 30 de ani, neangajati pe piata muncii si inscrisi in formele de invatamant cu frecventa redusa sau in programele educationale de tip "A doua sansa", in conditiile prevazute prin metodologia-cadru;
5. stabilirea dreptului la bursa sociala prin raportare la intregul venit supus impozitarii;
6. stabilirea dreptului la bursa sociala prin raportare la intregul venit supus impozitarii;

In situatia in care elevii cumuleaza 10 sau mai multe absente nemotivate intr-o luna, ei nu vor primi bursa sociala, respectiv bursa tehnologica, dupa caz, pentru luna respectiva.

Bursele de rezilienta se acorda elevilor de gimnaziu si liceu care au au cel putin media generala 7 si elevilor cu afectiuni oncologice si/ sau cronice scolarizati, pentru o perioada mai mare de patru saptamani, in cadrul "Scolii din Spital" sau la domiciliu.

Bursa sociala reprezinta o forma de sprijin a elevilor din medii dezavantajate socio-economic sau din grupuri vulnerabile ori cu situatii medicale speciale, in vederea sustinerii participarii la activitatile

didactice si a prevenirii abandonului scolar, ea acordandu-se la cerere, in functie de situatia materiala/ sociala/ medicala a elevului ori a familiei.

Bursa tehnologica este o forma de stimulare a elevilor care urmeaza invatamantul tehnologic.

Noua metodologie stabileste acordarea unei **burse pentru mamele minore**, "in vederea sustinerii participarii la educatie, a prevenirii abandonului si a nereusitei scolare". Acest tip de bursa are valoarea de **700 lei/ luna**.

In document sunt prevazute si valorile minime ale burselor din **anul scolar 2024-2025**. Mai exact, acestea sunt:

1. pentru bursa de merit - **450 lei/ luna**;
2. pentru bursa de rezilienta - **300 lei/ luna**;
3. pentru bursa sociala - **300 lei/ luna**;
4. pentru bursa tehnologica - **300 lei/ luna**.

Aceste valori pot fi suplimentate de catre consiliile de administratie ale scolilor in functie de sumele alocate de autoritatile administratiei publice locale sau de alte venituri obtinute potrivit legii.

Bursa sociala se acorda, printre altii, elevilor care au deficiente ori afectari functionale produse de boli, tulburari sau afectiuni ale structurilor si functiilor organismului, incadrate conform criteriilor din anexa nr. 1 a Ordinului MS nr. 1.306/2016 pentru aprobarea criteriilor biopsihosociale de incadrare a copiilor cu dizabilitati in grad de handicap si a modalitatilor de aplicare a acestora, fara a se lua in considerare nivelul venitului mediu pe membru de familie.

Se acorda **300 lei pe luna** elevilor din invatamantul preuniversitar de stat inscrisi la cursurile cu frecventa, la cerere, in functie de situatia materiala a familiei sau a sustinatorilor legali.

Bursele de ajutor social se acorda elevilor din invatamantul preuniversitar de stat, inscrisi la cursurile cu frecventa, inclusiv celor scolarizati la domiciliu sau care urmeaza cursurile in scoala de spital.

Copiii cu vicii de refractie pot beneficia de bursa sociala, insa viciile de refractie nu sunt boli, cu exceptia miopiei forte sau keratoconus. Astfel, numai copiii (elevii) cu miopie forte sau keratoconus care induce un astigmatism neregulat pot beneficia de burse sociale indiferent de venitul parintilor.

[Ordinul ME 5.518/2024](#) stabileste ca acordarea burselor sociale pentru motive medicale se face pe baza certificatului de incadrare in grad de handicap sau a certificatului eliberat de medicul specialist (tip A5), cu luarea in evidenta de catre medicul de la cabinetul scolar ori, acolo unde nu exista medic scolar, de catre medicul de familie.

Lista cu afectiuni ale minorilor care pot beneficia de **bursa medicala** este structurata tipologic conform Ordinului nr. [1.306/1.883/2016](#) pentru aprobarea criteriilor biopsihosociale de incadrare a copiilor cu dizabilitati in grad de handicap si a modalitatilor de aplicare a acestora, cu modificarile si completarile ulterioare, astfel:

1. boli si tulburari ale sistemului nervos si ale functiilor mentale globale;

2. boli ale structurilor si functiilor senzoriale;
3. boli ale structurii laringelui si functiilor sale;
4. boli ale structurii sistemului cardiovascular si ale functiilor sale;
5. boli ale structurii aparatului respirator si ale functiilor sale;
6. boli ale structurii sistemului imunitar si ale functiilor sale;
7. boli ale structurii si functiilor sistemelor digestiv, metabolic si endocrin;
8. boli ale structurii functiilor aparatului urinar cu sau fara insuficienta renala cronica (IRC), indiferent de cauza;
9. boli ale structurii si functiilor aparatului locomotor si corespunzatoare miscarii;
10. boli ale structurii pielii, anexelor si functiilor tegumentului;
11. boala canceroasa (indiferent de localizare, inclusiv recidivele si metastazele);
12. boli genetice;
13. transplantul de organe, tesuturi si celule, starile posttransplant;
14. orice alta boala, tulburare sau afectiune, de exemplu, cronica/genetica/care necesita tratament indelungat pentru cel putin 6 luni sau servicii de abilitare si reabilitare pentru cel putin 6 luni sau ingrijiri paliative si care se inscrie in vreuna dintre categoriile enumerate la punctele 1-13 este luata in considerare.

In baza documentelor medicale (certificat A5, scrisoare/ referat medical), evaluarea psihologica, fisa psihopedagogica, Centrul Judetean de Resurse si Asistenta Educationala/ Centrul Municipiului Bucuresti de Resurse si Asistenta Educationala, prin Comisia de orientare scolara si profesionala, elibereaza certificatul de orientare scolara si profesionala. In baza unuia dintre aceste documente (Certificat A5/ Certificat de incadrare in grad de handicap/ Certificat de orientare scolara si profesionala), **elevii pot obtine bursa sociala pe criterii medicale.**

Cum se acorda, practic, aceste drepturi?

Drepturile financiare ale minorilor si tinerilor cu cerinte educationale speciale scolarizati in sistemul de invatamant preuniversitar se acorda potrivit HG nr. 564 din 4 august 2017. Minorii cu CES beneficiaza de alocatie zilnica de hrana si de alocatie pentru rechizite scolare, cazarmament, imbracaminte si incaltaminte, denumite in continuare drepturi.

Ce trebuie sa faca parintii pentru a obtine aceste drepturi?

Drepturile se acorda pe baza cererii scrise, depusa la unitatea de invatamant la care este inscris minorul cu CES, in perioada **1-30 septembrie** a fiecarui an scolar, de catre beneficiarul major, parintele sau alt reprezentant legal al copilului cu CES, dupa caz, insotita de urmatoarele documente, in copie:

1. certificatul de nastere al beneficiarului;
2. actul de identitate al beneficiarului, dupa caz;

3. actul de identitate al parintelui sau, dupa caz, al reprezentantului legal;
4. certificatul de orientare scolara si profesionala eliberat de CJRAE/CMBRAE;
5. declaratie pe propria raspundere a beneficiarului major sau reprezentantului legal al copilului cu CES conform careia acesta nu beneficiaza de aceleasi drepturi acordate ca urmare a stabilitatii unei masuri de protectie speciala;
6. declaratii pe propria raspundere a beneficiarului major, parintelui sau reprezentantului legal al copilului cu CES conform careia alocatiile vor fi folosite doar in acest scop.

[Cerere-indemnizatie-CES-si-declaratii](#)

Ce pot face parintii cand nu se respecta drepturile minorilor cu CES?

Atunci cand nu se respecta drepturile minorilor cu CES, parintele poate face o sesizare catre Inspectoratul Scolar.

Datele de contact ale tuturor Inspectoratelor Scolare Judetene din tara sunt [AICI](#)

[Sesizare-ISJ-pentru-elevii-cu-CES](#)

Reducerea programului de lucru pentru parintele care are in ingrijire un minor cu dizabilitate

Conform Legii nr. 448/2006 se acorda program de lucru redus la 4 ore pentru parintele care are in ingrijire minorul cu deficianta grava, pana la implinirea de catre acesta a varstei de 18 ani, la solicitarea parintelui.

In acest caz persoana care se ocupa efectiv de cresterea copilului cu dizabilitate si care a optat pentru reducerea programului de lucru la jumatate, poate beneficia de un "stimulet de insertie" in valoare lunara de **650 de lei**.

Acest stimulent a fost majorat de la 650 de lei la **1.500 de lei** pentru parintii care aleg sa se intoarca la locul de munca inainte de implinirea de catre minorul cu dizabilitate a varstei de 1 an. Valoarea de 1.500 de lei se pastreaza pana cand copilul atinge varsta de 3 ani - OUG 26/2021.

Acte necesare obtinerii stimulentului de insertie pentru parintele cu program redus la 4 ore:

- actele de identitate ale parintilor;
- certificat nastere copil;
- certificat de casatorie;
- certificatul de incadrare intr-un grad de dizabilitate;
- declaratie privind prelucrarea datelor cu caracter personal.

In anumite cazuri se pot solicita si:

- acte doveditoare privind componenta familiei, filiatia copiilor si situatia lor juridica;

- adeverinta/decizie suspendare activitate angajator;
- adeverinta eliberata de catre Administratia Financiara;
- extras de cont in original cu semnatura si stampila bancii pe numele titularului (daca se doreste plata in cont).

Concediu medical pentru ingrijirea minorului bolnav

Certificatul de concediu medical pentru ingrijire copil cu dizabilitate in varsta de pana la 18 ani pentru afectiuni intercurrente se elibereaza de catre medicul care are in ingrijire copilul, in conditiile si pana la duratele maxime prevazute de lege.

In situatiile in care copilul este diagnosticat cu boli infectocontagioase, este imobilizat in sisteme de imobilizare specifice aparatului locomotor sau este supus unor interventii chirurgicale, durata unui concediu medical ingrijire copil bolnav va fi stabilita de medicul specialist, in functie de evolutia bolii.

Medicul de familie are dreptul de a acorda concediu medical ingrijire copil bolnav, cu durata de cel mult 14 zile calendaristice, in una sau mai multe etape, pentru aceeasi afectiune. Medicul curant din ambulatoriul de specialitate sau spital are dreptul de a acorda concediu medical ingrijire copil bolnav, cu durata de cel mult 30/31 de zile calendaristice.

Aceasta limita de zile poate fi majorata, in cazul aparitiei anumitor afectiuni. Daca copilul este diagnosticat cu boli infectocontagioase, neoplazii, este imobilizat in aparat gipsat sau este supus unor interventii chirurgicale, aceasta limita poate fi depasita, pana la atingerea termenului de 90 de zile pe an, potrivit OUG 158/2005.

Eliberarea unui nou concediu medical dupa atingerea celor 90 de zile totale se face de catre medicul specialist, doar cu aprobarea medicului expert in asigurari sociale.

Concediul medical pentru ingrijirea copilului bolnav poate fi solicitat daca angajatul a cotizat la sistemul public de sanatate timp de minimum sase luni in ultimele 12 luni.

Pentru acest tip de concediu medical, salariatii parinti au dreptul si la o indemnizatie, calculata in valoare bruta ca 85% din media veniturilor brute lunare din perioada de stagiu.

Ca procedura, indemnizatia se plateste de catre angajator, iar acesta trebuie sa recupereze ulterior, de la casa teritoriala de asigurari sociale de care apartine, sumele achitate salariatului.

Pe lista afectiunilor foarte grave care permit acordarea concediului medical pana cand copilul implineste 18 ani se regasesc peste 220 de diagnostice.

[CONCEDIUL DE INGRIJITOR SI AFECTIUNILE GRAVE PENTRU CARE SE ACORDA](#)

Tranzitia de la minorul cu deficienta grava la tanarul adult cu deficienta grava

Minorul cu certificat de incadrare in în grad de deficienta grava are dreptul la un asistent personal. La tranzitia spre perioada adulta, certificatul de incadrare in grad de deficienta grava, va fi emis de catre DGASPC cu "asistent personal" doar in baza unei evaluari sociopsihomedicale (art. 35 Legea nr. 448/2006).

In cazul in care dupa implinirea varstei de 18 ani certificatul de incadrare nu se emite cu mentiunea "asistent personal", contractul de munca a acestuia cu primaria, va inceta. Totusi certificatele de incadrare in grad de deficienta grava, emise de DGASPC, pot fi contestate, in termen de 30 de zile de la comunicare.

Indemnizatia de somaj

Potrivit prevederilor Legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurarilor pentru somaj si stimularea ocuparii fortei de munca, absolventii scolilor speciale, in varsta de minimum 16 ani, care in termen de 10 de zile de la absolvire, se inregistreaza la agentiile pentru ocuparea fortei de munca din raza carora isi au domiciliul, beneficiaza pentru o perioada de 6 luni, de o indemnizatie de somaj in cuantum de 50% din ISR

Daca cererea este inregistrata dupa expirarea termenului de 10 zile, dar nu mai tarziu de 12 luni, indemnizatia este acordata de la data inregistrarii cererii.

Persoanele care, la data solicitarii dreptului, refuza un loc de munca potrivit pregatirii sau nivelului studiilor sau refuza participarea la servicii pentru stimularea ocuparii si de formare profesionala oferite de agentiile pentru ocuparea fortei de munca, nu beneficiaza de indemnizatie de somaj.

Perioada in care o persoana a beneficiat de indemnizatie de somaj reprezinta stagiul de cotizare, potrivit Legii nr. 76/2002. Acesta va fi valorificat la stabilirea drepturilor de pensie, in conditiile legii.

Incadrarea in grad de invaliditate

Evaluarea capacitatii de munca, in vederea stabilirii gradului de invaliditate, se face, la cerere, pana la data implinirii varstei standard de pensionare prevazuta de lege, de catre medicul specializat in expertiza medicala a capacitatii de munca din cadrul CNPP, denumit in continuare medic expert al asigurarilor sociale.

Pentru evaluarea capacitatii de munca, cererea si documentele medicale ale solicitantului se depun la cabinetul de expertiza medicala a capacitatii de munca din cadrul casei teritoriale de pensii competente, in functie de domiciliul solicitantului.

Actele necesare incadrarii in grad de invaliditate:

1. cerere;
2. actul de identitate;
3. documente medicale din care sa rezulte afectiunile prezentate si rezultatele investigatiilor necesare pentru sustinerea diagnosticului clinic si functional (forma clinica si stadiul evolutiv al bolii);
4. documentul din care sa rezulte cauza invaliditatii;
5. documentul care sa ateste data ivirii invaliditatii, dupa caz.

Decizia medicala de incadrare intr-un grad de invaliditate se emite in termen de 45 de zile de la data inregistrarii cererii si se comunica in termen de 5 zile de la emitere.

PENSIA DE INVALIDATE

Decizia medicala asupra capacitatii de munca poate fi contestata, in termen de 30 de zile de la comunicare, la comisiile medicale de contestatii.

Deciziile comisiilor medicale de contestatii date in solutionarea contestatiilor depuse pot fi atacate la instantele judecatoresti competente in termen de 30 de zile de la comunicare.

4. Drepturile asistentului personal

Minorul cu deficianta grava are dreptul la un asistent personal, in baza evaluarii sociopsihomedicale. Acesta poate fi unul dintre parinti, un alt membru al familiei sau o persoana desemnata de apartinatori. Asistentul personal este angajat la directia de asistenta sociala din cadrul primariei de care apartine familia copilului cu gradul grav de dizabilitate.

CE ESTE ASISTENTUL PERSONAL?

Conform prevederilor art. 42, alin. (4) din Legea nr. 448/2006 republicata, cu modificarile si completarile ulterioare, "parintii sau, dupa caz, reprezentantii legali ai minorului cu deficianta grava, persoana sau familia care a primit in plasament un minor cu dizabilitate grava, pot opta intre asistent personal si primirea unei indemnizatii lunare". In cazul incadrarii "grav cu asistent personal", indemnizatia in valoare de 2.363 lei va fi acordata dupa transmiterea cererii de optiune, potrivit prevederilor art. 42, al. 5 din Legea nr. 448/2006.

Directiile generale de asistenta sociala si protectia copilului judetene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului Bucuresti, vor comunica angajatorului, in termen de 5 zile, acordul pentru optiunea exprimata.

Indemnizatia lunara prevazuta la art. 42 alin. (4) din Legea nr. 448/2006 este in quantum egal cu salariul net al asistentului personal gradatia 0, stabilit potrivit prevederilor legale care reglementeaza nivelul de salarizare a personalului platit din fonduri publice.

Plata indemnizatiei lunare se asigura de primariile in a caror raza teritoriala isi are domiciliul minorul cu deficianta grava.

Plata indemnizatiei se face pe perioada valabilitatii certificatului de incadrare in grad de dizabilitate, emis de catre Serviciul de Evaluare Complexa a Copilului cu Dizabilitati (SECCD).

Documente necesare pentru acordarea indemnizatiei lunare pentru minori:

1. cerere pentru acordarea indemnizatiei lunare;
2. hotarare cu privire la incadrarea minorului in gradul grav de dizabilitate (original si copie);
3. acord pentru primirea indemnizatiei lunare de la D.G.A.S.P.C. (pe numele solicitantului) - conform art. 42 alin. 5 din Legea 448/2006, republicata (original);
4. actul de identitate al reprezentantului legal;
5. certificatul de nastere al minorului;
6. extras de cont (pe numele solicitantului);

7. declaratia prin care reprezentantul legal al minorului isi asuma obligatia sa anunte la Directia de Asistenta Sociala in termen de maximum 48 de ore orice modificare survenita.

Funcția de asistent personal, prevăzută în Cap. I, pct. 3.2, nr. crt. 45 din Anexa nr. II din Legea-cadru nr. 153/2017, nu se regăsește în Anexa 2 din OUG nr. 19/2024. Prin urmare, asistenții personali ai persoanelor cu handicap grav nu beneficiază de recalcularea gradatilor de vechime în muncă conform acestei reglementări.

Astfel, în acest context, cuantumul brut al salariilor asistentilor personali se vor majora astfel încât să fie egal cu cuantumul salariului minim brut pe economie.

Începând cu data de **1 iulie 2024**, salariul de baza minim brut pe țară garantat în plată, prevăzut la art.164 alin.(1) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se stabilește în bani, fără a include indemnizații, sporuri și alte adaosuri, la suma de **3.700 lei** lunar, pentru un program normal de lucru în medie de 168,000 ore pe lună, reprezentând 22,024 lei/oră. Din această sumă, 300 de lei vor fi fără taxe, deci netul ajunge la **2.363 lei**, conform HG nr. 598/2024.

Începând cu veniturile din salarii și asimilate salariilor aferente lunii iulie 2024, în venitul brut care se ia în calcul la stabilirea plafonului lunar de 4.000 lei inclusiv, prevăzut la art. LXXIII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2023, nu se include contravaloarea tichetelor de masă, respectiv indemnizația de hrană, după caz, acordate potrivit legii, pentru perioada iulie-decembrie 2024 - OUG nr. 87/2024.

Calcul salariu minim 2024

Publicăm taxele pentru salariul minim 2024 conform cu salariul brut 3.700 lei.

ANGAJAT		Lei	Euro
Salariu Brut		3700	743.46
Fara Taxe		300	60.28
Asigurari Sociale (CAS)	25%	850	170.8
Asigurari Sociale de Sanatate (CASS)	10%	340	68.32
Deducere personala (DP)		740	148.69
Impozit pe venit (IV)	10%	147	29.54
Salariu Net		2363	474.81
ANGAJATOR		Lei	Euro
Contributie Asiguratorie pentru Munca (CAM)	2.25%	77	15.47
Salariu Complet		3777	758.94
TOTAL TAXE		Lei	Euro
Angajatul plateste statului		1337	268.65
Angajatorul plateste statului		77	15.47
Total taxe incasate de stat		1414	284.12
Pentru a plati un salariu net de 2363 lei , angajatorul cheltuie 3777 lei			
62.56% Angajat		37.44% Stat	

VENITUL SALARIAL AL ASISTENTULUI PERSONAL ANGAJAT LA DATA DE 01.07.2024

Salariul de baza net al asistentului personal cu **gradatia 0** al persoanei dizabiliate incadrata in gradul grav de handicap, calculat in conformitate cu Legea nr. 153/2007, HG nr. 598/2024 si OUG nr. 87/2024 va fi de:

- 2.363 lei + 255 ind. hrana = **2.588 lei**, in mana.

Asistentul personal angajat cu carte de munca beneficiaza si de:

- Indemnizatie de hrana in cuantum de **347 lei** brut/luna, conform art. 18 din Legea nr. 153/2017 si Legii nr. 296/2023, acordata proportional cu timpul efectiv lucrat in luna anterioara.
- Voucher de vacanta in valoare de **1.600 lei** pe suport electronic (Legea 296/2023), acordat proportional cu durata angajarii si cu durata timpului de munca, raportat la perioada de referinta 1 ianuarie - 31 decembrie 2024.

Nota: Indemnizatia de hrana nu poate fi considerata spor in sensul OUG 6/2007 si al Legii nr. 153/2017 si nu este inclusa in baza de calcul a indemnizatiei aferente concediului de odihna.

Asupra sumei de 1.600 de lei corespunzatoare voucherelor de vacanta se aplica cota de impozit pe venit de 10% asupra venitului brut din care se deduce contributia de asigurari sociale de sanatate, conform prevederilor Legii nr.296/2023, care se calculeaza si retine cu ocazia achitarii drepturilor salariale ale lunii in care au fost primite voucherile, fara diminuarea valorii nominale a voucherului de vacanta.

Deducerea personala

Pentru asistentul personal deducerea din venitul net lunar din salarii a unei sume sub forma de deducere personala, acordata pentru fiecare luna a perioadei impozabile se aplica numai pentru veniturile din salarii la locul unde se afla functia de baza. Ce inseamna asta: in cazul in care aveti venituri brute lunare din salarii cuprinse intre 3.701 lei si 5.700 lei, pentru parte din aceste sume nu veti plati impozit.

DREPTURILE COPIILOR CU DIZABILITATI SI ALE INSOTITORILOR

Indemnizatii pentru persoane care au copii cu deficiente grava in ingrijire

Pentru intervalul calendaristic cuprins intre date de **1 martie 2024 - 1 martie 2025** (ISR = 660 lei), indemnizatia pentru cresterea copilului precum si alte forme de sprijin destinat cresterii copilului, au urmatoarele valori:

- **CONCEDIU SI INDEMNIZATIE** pentru cresterea copilului cu varsta cuprinsa intre 3-7 ani (in cazul copilului incadrat in grad de handicap) - **1.651 lei** {OUG nr. 111/2010, Art. 2 alin (2)};
- **STIMULENT DE INSERTIE** daca parintele se intoarce la serviciu inainte de finalizarea concediului pentru cresterea copilului cu handicap - **1.500 lei** (daca persoanele indreptatite obtin venituri inainte de implinirea de catre copil a varstei de 1 an; quantumul de 1.500 lei se acorda pana la implinirea de catre copil a varstei de 3 ani) si **650 lei net** (daca persoanele indreptatite obtin venituri dupa implinirea de catre copil a varstei de 1 an) {OUG nr. 111/2010, Art. 7 alin (1)};
- **CONCEDIU SI INDEMNIZATIE** pentru ingrijirea copilului cu afectiuni intercurente incadrat in grad de handicap grav sau accentuat pana la varsta de 18 ani - **1.651 lei net** {OUG nr. 111/2010, Art. 31 alin (1) lit. a)};
- **PROGRAM DE LUCRU REDUS** la 4 ore pentru unul dintre parinti (sau pentru persoana care se ocupa efectiv de ingrijirea copilului cu handicap grav sau accentuat), pana la implinirea de catre acesta a varstei de 18 ani, in conditiile prevazute de Codul muncii si o indemnizatie compensatorie de **826 lei net**. Persoanele care beneficiaza de indemnizatia pentru program de munca redus pot opta intre acordarea acestei indemnizatii sau stimulent de insertie pana la varsta de 7 ani a copilului, cele doua drepturi neputand fi cumulate {OUG nr. 111/2010, Art. 32 alin (1) lit. (a) si alin (5)};
- **CONCEDII MEDICALE**, acordate in conditiile legii, pentru ingrijirea copilului cu handicap care necesita internare, tratament ambulatoriu sau la domiciliu pentru afectiuni intercurente, precum si pentru recuperare/ reabilitare, pana la implinirea de catre copil a varstei de 18 ani {OUG nr. 185/2005, Art. 32 alin (1) lit. (b)};
- **SPRIJIN LUNAR** acordat persoanei care nu indeplineste conditiile prevazute de lege pentru acordarea concediului pentru cresterea copilului si indemnizatiei lunare aferente, pana la

implinirea de catre copilul cu handicap a varstei de 3 ani - **578 lei** net {OUG nr. 111/2010, Art. 32). alin (1) lit. (d)};

- SPRIJIN LUNAR acordat persoanei care nu indeplineste conditiile prevazute de lege pentru acordarea concediului pentru cresterea copilului si indemnizatiei lunare aferente, pentru copilul cu handicap cu varsta cuprinsa intre 3 si 7 ani - **248 lei** net {OUG nr. 111/2010, Art. 32 alin (1) lit. (d)};
- SPRIJIN LUNAR acordat persoanei cu handicap grav sau accentuat care nu realizeaza alte venituri in afara beneficiilor de asistenta sociala destinate persoanelor cu dizabilitati, pana la implinirea catre copil a varstei de 3 ani - 743 lei net {OUG nr. 111/2010, Art. 32 alin (1) lit. (c)};
- SPRIJIN LUNAR acordat persoanei cu handicap grav sau accentuat care nu realizeaza alte venituri in afara beneficiilor de asistenta sociala destinate persoanelor cu dizabilitati, pentru copilul cu varsta cuprinsa intre 3 si 7 ani - **578 lei** net {OUG nr. 111/2010, Art. 32 alin (1) lit. (c)};
- SPRIJIN LUNAR pentru persoana cu handicap grav sau accentuat care are in intretinere un copil si care nu indeplineste conditiile prevazute de lege pentru acordarea concediului pentru cresterea copilului si indemnizatiei lunare aferente si care are in intretinere un copil in varsta de pana la 2 ani - **743 lei** net {OUG nr. 111/2010, Art. 32 alin (2)};
- SPRIJIN LUNAR pentru persoana cu handicap grav sau accentuat, care are in intretinere un copil si care nu indeplineste conditiile prevazute de lege pentru acordarea concediului pentru cresterea copilului si indemnizatiei lunare aferente si care are in intretinere un copil cu varsta cuprinsa intre 2 si 7 ani - **248 lei** net {OUG nr. 111/2010, Art. 32 alin (2)}.

!!! Pentru persoana cu dizabilitate incadrata in grad de deficienta grava care solicita SPRIJIN LUNAR PENTRU INGRIJIRE COPIL 0-3 ANI, 3-7 ANI, in cazul in care copilul este incadrat in gradul de deficienta grava cu asistent personal, pentru acordarea indemnizatiei lunare pentru ingrijirea copilului cu varsta intre 3-7 ani (copil cu dizabilitate), indemnizatiei lunare pentru program de lucru redus, sprijin lunar pentru ingrijire copil 0-3 ani, 3-7 ani, solicitantul va depune obligatoriu la dosar o adeverinta eliberata de D.G.A.S.P.C. din care sa reiasa ca titularul indemnizatiei de insotitor pentru copilul cu dizabilitate nu este si persoana care solicita unul din drepturile mentionate anterior.

INDEMNIZATIA PENTRU CRESTEREA COPILULUI

In situatia schimbarii titularului de indemnizatie, termenul de depunere al dosarului este de 15 zile de la suspendarea activitatii parintelui care urmeaza sa solicite acest drept.

Cuquantumul indemnizatiei este de 85% din media veniturilor nete realizate in ultimele 12 luni succesive, din ultimele 24 de luni anterior datei nasterii copilului, nu mai mult de 8.500 lei si nu poate fi mai mica de 85% din cuquantumul salariului minim brut pe tara garantat in plata.

STIMULENTUL DE INSERTIE

Institutia competenta in ceea ce priveste aprobarea și plata acestor drepturi este Agentia pentru Plati si Inspectie Sociala.

Pentru persoanele care solicita acordarea stimulentului de insertie dupa implinirea de catre copil a varstei de 3 ani, in cazul copilului cu dizabilitati, prevazut la art. 7 alin. (2) (650 lei) din ordonanta de urgenta, acesta se acorda dupa cum urmeaza:

1. incepand cu ziua urmatoare celei in care persoana indreptatita realizeaza venituri supuse impozitului, cu respectarea termenului prevazut la art. 15 alin. (1) lit. c¹) din ordonanta (daca cererea este depusa in termen de 30 de zile lucratoare de la acesta data);
2. incepand cu data depunerii cererii in cazul in care cererea este depusa peste termenul prevazut la art. 15 alin. (1) lit. c¹) din ordonanta de urgenta.

SUPRAPUNEREA INDEMNIZATIEI PENTRU CRESTEREA COPILULUI

In conformitate cu prevederile art. 9 alin (4) din O.U.G 111/2010 privind concediul si indemnizatia lunara pentru cresterea copiilor, prevazut la art. 2 alin. (1) cu modificarile si completarile ulterioare, durata de acordare a concediului se prelungeste corespunzator in cazul suprapunerii a doua sau mai multor situatii de natura a genera acest drept.

Facem mentiunea ca pentru perioada de suprapunere, trebuie depusa cerere, in termen de 30 de zile calendaristice de la data nasterii celui din urma copil, prin care se solicita acest drept, insotita de celelalte documente doveditoare.

Pentru continuitatea acordarii drepturilor, este necesara prelungirea suspendarii activitatii profesionale la finalizarea concediului acordat pentru cel din urma copil; cererea trebuie sa fie depusa cu 60 de zile inaintea implinirii de catre copilul anterior a varstei de 3 ani, in cazul copilului incadrat intr-un grad de handicap. In cazul in care se depaseaste acest termen, drepturile vor fi acordate de la data depunerii cererii.

"in situatia suprapunerii drepturilor de concediu si indemnizatie pentru cresterea copilului in conditiile art. 8, aceste drepturi pot fi solicitate de celalalt parinte care indeplineste conditiile de acordare la finalizarea concediului si a indemnizatiei pentru cresterea celui din urma copil, drepturile respective fiind netransferabile pentru o perioada de luni cel putin egala cu numarul de suprapuneri inregistrate in perioada totala a concediilor suprapuse si cumulate".

MODIFICARI INTERVENITE

Beneficiarul drepturilor prevazute de [OUG nr. 111/2010](#) sau [OUG nr. 148/2005](#) trebuie sa comunice in scris Directiei pentru Protectie Sociala, orice modificare interventia in situatia sa, de natura sa determine incetarea sau suspendarea platii drepturilor, in termen de 15 zile de la aparitia acestora.

[OUG 164/2022](#) face referire la situatia in care se suspenda dreptul la CCC si indemnizatie aferenta.

Dreptul la indemnizatie se va suspenda incepand cu luna urmatoare celei in care s-au implinit trei luni de la data expirarii certificatului de incadrare in grad de dizabilitate al copilului, iar un certificat nou nu a fost depus in aceasta perioada.

Neprezentarea unui nou certificat de incadrare in grad de dizabilitate in termenul de trei luni conduce la incetarea dreptului.

In cazul in care copilul este reincadrat in grad de dizabilitate in perioada de suspendare a indemnizatiei de CCC, plata se va relua incepand cu ziua urmatoare reincadrarii in grad de dizabilitate.

Pentru depunerea dosarului privind acordarea sprijinului lunar sau indemnizatiei, sunt necesare urmatoarele acte:

1. cerere tip;
2. actele de identitate ale parintilor copilului;
3. certificatul de nastere al copilului pentru care se solicita dreptul;
4. certificatul de casatorie;
5. certificatul si hotararea de incadrare intr-un grad de dizabilitate;
6. acte doveditoare privind componentele familiilor, filiatia copiilor si situatia lor juridica;
7. adeverinta angajator (ICC 3-7 ani si indemnizatie compensatorie);
8. decizie de suspendare a contractului de munca pentru efectuarea concediului de crestere a copilului de la 3-7 ani;
9. adeverinta eliberata de catre Administratia Financiara;
10. talon indemnizatie;
11. decizie de pensionare eliberata de Casa de Pensii;
12. decizie medicala privind incapacitatea temporara de munca;
13. adeverinta din care sa reiasa daca figureaza sau nu in evidentele Serviciului Prestatii Sociale pentru Persoane cu Dizabilitati, cu indemnizatie de insotitor/ indemnizatie echivalenta (doar pentru copii cu handicap grav);
14. extras de cont pentru persoanele care solicita plata prin transfer bancar (lista bancilor se poate consulta pe site-ul ANPIS); titularul extrasului de cont trebuie sa fie acelasi cu titularul dosarului;

!!! Puteti transmite toate documentele necesare ONLINE. Datele de contact ale acestor institutii sunt disponibile pe site-ul nostru, [AICI](#).

5. Sanatate si recuperare

Persoanele minore cu dizabilitati beneficiaza de asistenta medicala gratuita, inclusiv de medicamente gratuite, atat pentru tratamentul ambulatoriu, cat si pe timpul spitalizarii, in cadrul sistemului de asigurari sociale de sanatate, in conditiile stabilite prin contractul-cadru, la cerere, pe baza certificatului de incadrare in grad de dizabilitate.

Persoanele minore care solicita incadrarea in grad de dizabilitate beneficiaza de gratuitate pentru obtinerea documentelor medicale si pentru evaluarile medicale si psihologice solicitate in vederea intocmirii dosarului de evaluare complexa, in baza alocarilor din bugetul Fondului national unic de asigurari sociale de sanatate.

[INCADRAREA IN GRAD DE DIZABILITATE A COPIILOR](#)

In vederea asigurarii asistentei de recuperare/ reabilitare, persoanele minore cu dizabilitati au dreptul la:

1. dispozitive medicale gratuite in ambulatoriu, conform listei si in conditiile prevazute in Contractul-cadru privind conditiile acordarii asistentei medicale in cadrul sistemului asigurarilor sociale de sanatate si a normelor sale de aplicare;
2. servicii gratuite de cazare si masa si pentru insotitorul minorului cu deficienta grava in unitatile sanitare cu paturi, sanatorii si statiuni balneare, la recomandarea medicului de familie ori a medicului specialist, asigurate de la Fondul national unic de asigurari sociale de sanatate, conform Contractului-cadru privind conditiile acordarii asistentei medicale in cadrul sistemului de asigurari sociale de sanatate, la cerere, pe baza certificatului de incadrare in grad de dizabilitate;
3. un bilet gratuit de tratament balnear, in cursul unui an, pe baza planului de abilitare-reabilitare si a recomandarii medicului de familie sau a medicului specialist.

BILETE GRATUITE DE TRATAMENT BALNEAR

Cererea pentru acordarea biletului gratuit de tratament balnear se depune la Casa Judeteana de Asigurari de Sanatate si este insotita de urmatoarele documente:

1. actul de identitate al minorului cu dizabilitate;
2. documentul care atesta incadrarea in grad de dizabilitate;
3. recomandare medicala emisa de medicul de familie sau medicul specialist.

Insotitorul minorului cu deficienta grava poate fi orice persoana care insoteste minorul, inclusiv asistentul personal sau asistentul maternal in cazul persoanei minore cu deficienta grava.

CE ESTE ASISTENTUL MATERNAL

Metodologia de emitere, acordare, utilizare si decontare a **tichetelor valorice pentru terapia bazata pe recuperare medicala sau kinetoterapie** este reglementata potrivit prevederilor art. 35 alin. (1) lit. a din [Legea nr. 7/2023](#) iar contravaloarea tichetelor valorice se suporta din Fondul national unic de asigurari sociale si de sanatate, prin casa de asigurari de sanatate la care este inscris asiguratul sau din fonduri externe nerambursabile.

Contravaloarea tichetelor se actualizeaza anual, prin hotarare a Guvernului.

Tichetele pentru terapia bazata pe recuperare medicala sau kinetoterapie se acorda la recomandarea medicului de familie ori a medicului specialist, pe baza planului de abilitare-reabilitare a persoanei minore cu dizabilitate, conform metodologiei de emitere, acordare, utilizare si decontare a tichetelor, aprobata prin ordin comun al ministrului sanatatii si al ministrului muncii si solidaritatii sociale.

De asemenea, poate beneficia de servicii gratuite de cazare si masa si insotitorul minorului cu deficienta grava in unitatile sanitare cu paturi, sanatorii si statiuni balneare, la recomandarea medicului de familie ori a medicului specialist.

Asistentul personal are asigurare medicala in baza contractului de munca si facilitatile de care beneficiaza orice persoana asigurata in sistemul de sanatate din Romania.

Dispozitivele medicale destinate recuperarii unor deficiente organice sau functionale in ambulatoriu se acorda pentru o perioada determinata ori nedeterminata, in baza unei prescriptii medicale sub forma unei recomandari medicale tipizate, eliberate de medicul de specialitate aflat in relatie contractuala cu Casa de Asigurari de Sanatate.

DISPOZITIVE MEDICALE PRIN CAS

Prescriptia medicala se elibereaza in 3 exemplare, dintre care un exemplar ramane la medic, un exemplar insoteste cererea si se depune la casa de asigurari de sanatate si un exemplar ramane la asigurat, pe care il preda furnizorului de dispozitive medicale impreuna cu decizia de aprobare a dispozitivului medical eliberata de Casa de Asigurari de Sanatate.

In termen de maximum 30 de zile de la data depunerii documentatiei de catre reprezentantul legal al minorului cu dizabilitate, casele de asigurari de sanatate au obligatia sa emita decizia ori aprobarea de plata pentru fiecare dispozitiv medical sau tip de dispozitiv medical acordat persoanelor minore cu dizabilitati.

Contravaloarea pretului de referinta pentru dispozitive medicale se suporta integral din Fondul national unic de asigurari sociale de sanatate, prin casa de asigurari de sanatate de care apartine asiguratul.

6. Transportul urban si interurban

I. Legitimatia pentru transportul urban

Legitimatia pentru transportul urban cu mijloace de transport in comun de suprafata este valabila pe intregul teritoriu al tarii, fiind recunoscuta de toate regiile de transport local, si este eliberata de directiile generale de asistenta sociala si protectia copilului judetene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului Bucuresti, costurile fiind suportate din bugetele judetelor, respectiv ale sectoarelor municipiului Bucuresti.

Pentru obtinerea facilitatilor de transport pentru minorii cu deficienta grava, parintele/ reprezentantul legal trebuie sa prezinte urmatoarele documente:

1. Cerere tip;
2. Certificat de nastere si cartea de identitate a minorului;
3. Acte de identitate ale parintilor;
4. Fotografie a minorului pentru legitimatie.

Legitimatia este nominala, netransmisibila si este valabila pe perioada de valabilitate a documentului de incadrare in grad de dizabilitate.

Odata cu incetarea contractului individual de munca, asistentii personali ai minorilor cu deficienta grava au obligatia de a preda legitimatia.

II. Acordarea gratuitatii la transportul interurban

Reprezentantii legali ai minorilor cu deficienta grava pot opta, la cerere, pentru acordarea gratuitatii la transportul interurban sau pentru acordarea de bonuri de carburant pe suport hartie, bonuri valorice pe

suport electronic sau decontare, pentru autoturismul aflat in proprietatea familiei, asistentului personal sau insotitorului, pentru cheltuielile necesare alimentarii cu carburant si/sau alimentarii mijloacelor de transport electrice, care nu depasesc suma de 1.500 lei, anual.

Eliberarea biletului de calatorie gratuita se face de catre DGASPC astfel:

- I. in baza cererii reprezentantului legal al miinorului cu dizabilitate, a altei persoane cu imputernicire notariala data de catre reprezentantul legal al minorului cu dizabilitate sau a organizatiei neguvernamentale avand ca scop protectia si promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilitati, cu imputernicire, pentru reprezentare, in numele si pentru membrii acesteia, in baza unui protocol de colaborare incheiat cu DGASPC in acest sens;
- II. in baza cererii asistentului personal.

Biletul de calatorie gratuita este nominal si netransmisibil.

Pe baza documentelor de incadrare aflate in termen de valabilitate, persoana indreptatita poate solicita biletele de calatorie gratuita pentru anul calendaristic, pana la data de 31 decembrie a anului in curs.

Numarul de bilete de calatorie gratuita stabilit potrivit legii este acordat de DGASPC proportional cu numarul de luni calendaristice cuprinse in perioada de valabilitate a documentului de dizabilitate.

In cazul in care rezultatul calculului numarului de bilete de calatorie gratuita este un numar cu zecimale, acesta se va rotunji in plus daca documentul de incadrare este emis in anul calendaristic in curs sau se va rotunji in minus daca documentul de incadrare expira in anul calendaristic in curs.

Pentru persoanele minore cu dizabilitati cu afectiuni renale care necesita hemodializa in alte localitati decat cele de domiciliu, numarul de bilete de calatorie gratuita poate depasi numarul stabilit, in functie de recomandarea centrului de dializa.

Pasii de urmat pentru decontarea transportului

Care sunt beneficiile?

Acordarea gratuitatii la transportul interurban sau decontarea carburantului necesar deplasarii cu autoturismul.

1. Daca a fost exprimata optiunea pentru decontarea carburantului, nu se mai acorda bilete de transport interurban cu trenul sau autocarul.
2. Daca se opteaza pentru acordarea gratuitatii la transportul interurban in baza biletelor de transport interurban, persoana indreptatita nu poate solicita decontarea carburantului necesar deplasarii cu autoturismul.

Cand vor putea fi facute deconturile?

Acordarea de bonuri de carburant, alimentarea cardurilor de carburant sau decontarea carburantului se face semestrial, daca documentul care atesta incadrarea in grad de dizabilitate are valabilitate permanenta, ori trimestrial sau proportional cu numarul de luni calendaristice in perioada de valabilitate a documentului/ documentelor care atesta incadrarea in grad de dizabilitate, intr-un an calendaristic.

Cum se face decontul?

Reprezentantul legal al minorului cu dizabilitate efectueaza deplasarea/ deplasari si pastreaza bonurile (stampilate) reprezentand alimentarea cu carburant.

In termen de 60 de zile de la efectuarea deplasarii, beneficiarul depune la DGASPC cererea de decontare insotita de bonul/bonurile fiscale de carburant.

Cererea de decontare cuprinde:

1. Cine este proprietarul masinii: familia minorului cu dizabilitate, asistentul personal, insotitorul, furnizorul de servicii sociale. Insotitorul persoanei minore cu dizabilitate poate fi orice persoana care o insoteste si asigura conducerea autovehiculului in timpul deplasarii.
2. O declaratie pe propria raspundere potrivit careia deplasari cu autoturismul sunt efectuate numai in interesul propriu/al persoanei minore cu dizabilitate.
3. Acordul privind prelucrarea datelor cu caracter personal.

Fiecare cerere trebuie sa fie insotita de urmatoarele documente:

1. Bonurile fiscale eliberate de societatea de la care s-a achizitionat carburantul sau statiile de alimentare a mijloacelor de transport electrice (in original, cu stampila).
2. Copie dupa C.I. a persoanei minore cu dizabilitate.
3. Copie dupa certificatul de incadrare in grad si tip de dizabilitate.
4. Copie dupa extras de cont bancar cu indicarea contului IBAN unde se va vira contravaloarea decontului de carburant.

Unde se depune cererea de decont?

Cererea de decontare se depune la DGASPC, in termen de 60 de zile de la data efectuarii calatoriei si este insotita de bonul/bonurile fiscale de carburant.

Cate calatorii pot fi decontate si cum se face calculul?

Numarul de calatorii pentru care se deconteaza carburant in cursul unui an este de 24 calatorii pentru persoana minora cu deficianta grava.

Suma maxima ce se poate deconta este de 1.500 lei in cazul minorului cu deficianta grava.

Cum se efectueaza plata?

Dupa procesare, DGASPC deconteaza carburantul catre persoanele indreptatite, in termen de maxim 60 de zile calendaristice de la data inregistrarii cererii si a documentelor aferente.

Decontarea carburantului, a bonurilor de carburant sau a alimentarii cardurilor de carburant se face de catre DGASPC cu incadrarea in creditele bugetare disponibile.

Cereri decontare carburant:

- [Anexa 2](#) - Cerere optiune transport persoana cu dizabilitati;
- [Anexa 3](#) - Cerere pentru decontarea carburantului;

- [Anexa 4](#) - Formular pentru acordarea bonurilor de carburant pe suport hartie;
- [Anexa 5](#) - Formular pentru acordarea bonurilor valorice pe suport electronic.

Sanctiuni

[HG 43/2024](#), prevede stabilirea drept contraventii a unor fapte precum utilizarea bonurilor de carburant sau a cardurilor de carburant in alt scop decat asigurarea transportului gratuit acordat persoanelor cu dizabilitati sau vanzarea acestora - astfel de fapte vor fi considerate contraventii, prin analogie cu cele prevazute de acte precum Legea nr. 165/2018 privind acordarea biletelor de valoare.

In cazul utilizarii bonurilor de carburant sau a cardurilor de carburant in alt scop decat asigurarea transportului gratuit acordat persoanelor cu dizabilitati, amenzile stabilite acum sunt de la unu la doua puncte-amenda, in timp ce pentru refuzul nejustificat al benzinariilor de a accepta bonurile valorice pe suport electronic ori pentru comercializarea acestora, amenzile sunt cuprinse intre 10 si 15 puncte-amenda. Tinand cont ca hotararea stabileste ca un punct-amenda reprezinta contravaloarea unui salariu de baza minim brut pe tara garantat in plata, amenzile pot ajunge, in aceste cazuri, pana la 55.500 de lei. Punctul de amenda ramane la valoarea de 165 de lei pana la 31 decembrie 2024.

Reprezentantul legal al persoanei minore si/sau, dupa caz, asistentul personal al minorului cu dizabilitate va returna biletele de calatorie gratuita nefolosite integral sau partial, in urmatoarele situatii:

- I. decesul persoanei minore cu dizabilitate;
- II. incetarea contractului individual de munca al asistentului personal;
- III. obtinerea unui document de incadrare ulterior celui pe baza caruia au fost eliberate biletele de calatorie gratuita, care stabileste un grad de dizabilitate care nu se incadreaza in grav sau accentuat;
- IV. schimbarea optiunii privind angajarea unui asistent personal sau acordarea indemnizatiei lunare prevazute la art. 43 din Legea nr. 448/2006, ulterior eliberarii biletelor de calatorie gratuita;
- V. schimbarea domiciliului/ resedintei in alt judet sau sector.

In cazul in care DGASPC constata ca s-au efectuat calatorii in baza unor bilete de calatorie gratuita care nu au fost returnate conform celor prezentate, DGASPC va recupera contravaloarea calatoriei de la persoanele respective.

Persoana minora cu dizabilitate poate calatori impreuna cu un singur insotitor ori cu asistentul personal, dupa caz.

Insotitorul care calatoreste impreuna cu minorul cu dizabilitate poate fi orice persoana.

Insotitorul persoanei minore cu dizabilitate calatoreste numai insotind minorul cu dizabilitate, in baza biletului de calatorie gratuita, tiparit de catre DGASPC cu datele persoanei minore cu dizabilitate, conform art. 11 alin. (4) lit. f) din Legea nr. 448/2006. Un bilet de calatorie gratuita pentru insotitor este valabil numai in prezenta biletului de calatorie gratuita al minorului cu dizabilitate cu drept la insotitor.

In timpul efectuării călătoriei, reprezentanții legali ai minorului cu dizabilitate prezintă documentul de identitate în original, respectiv certificatul de naștere în cazul minorilor cu vârsta până la 14 ani, în original sau copie.

III. Card-legitimatie de parcare

Eliberarea cardurilor-legitimatie pentru locuri gratuite de parcare se face de către autoritățile administrației publice locale (primăria) în termen de 30 de zile de la depunerea cererii reprezentantului legal al minorului cu dizabilitate.

Cardul-legitimatie de parcare pentru persoanele cu dizabilități este valabil pe perioada de valabilitate a documentului care atestă încadrarea în gradul de dizabilitate. Autovehiculul care transportă o persoană cu dizabilitate posesoare de card-legitimatie beneficiază de parcare gratuită.

[CARD-LEGITIMATIE DE PARCARE GRATUITA](#)

Pentru obținerea cardului-legitimatie de parcare veți adresa o cerere în acest sens primăriei, cerere la care veți atașa cel puțin copie carte identitate, copie certificat de încadrare în grad de dizabilitate, o fotografie tip CI (a persoanei cu dizabilitate).

În situația în care beneficiarul depune documentele de mai sus prin mijloace electronice, acestea vor fi prezentate în original la eliberarea cardului - legitimatie de parcare.

IV. Rovinieta

În vederea obținerii scutirii de la plata rovinietei, persoanele îndreptățite vor depune fie la primăriile din localitatea de domiciliu sau reședință, fie la DGASPC, următoarele documente:

1. cerere tip - [Anexa 1](#) ; [Anexa 2](#) și [Anexa 3](#) după caz
2. actul de identitate a persoanei cu dizabilitate;
3. certificat de încadrare în grad de dizabilitate;
4. cartea de identitate a mașinii, în copie;
5. declarația pe propria răspundere a tutorelui/ reprezentant legal/ asistent personal privind numele persoanei care o însoțește;
6. cartea de identitate a însoțitorului și/sau asistentului personal;
7. copia contractului de muncă a asistentului personal/ dispoziția de încadrare.

[ROVINIETE GRATUITE PENTRU PERSOANELE CU DIZABILITATI](#)

7. Credite cu dobândă subvenționată de stat

1. Pentru achiziționarea unui singur autovehicul și pentru adaptarea unei locuințe

Reprezentanții legali ai minorilor cu deficiență gravă, pot beneficia de credit a cărui dobândă se suportă din bugetul de stat, prin transferuri de la bugetul ANPDPD la bugetele direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, în baza unui contract privind angajamentul de plată a dobânzii pentru achiziționarea unui singur autovehicul și

pentru adaptarea unei locuinte conform nevoilor individuale de acces, cu conditia platii la scadenta a ratelor creditului, dar si cu conditia ca valoarea creditului sa nu depaseasca 10.000 de euro, iar returnarea creditului sa nu depaseasca 10 ani. In cazul achizitionarii de autovehicule adaptate special pentru transportul persoanelor cu handicap netransferabile, dependente de scaunul cu rotile, valoarea creditului nu poate depasi 20.000 de euro, perioada de rambursare fiind de 15 ani.

2. Pentru tehnologii asistive si de acces

Reprezentantii legali ai minorilor cu deficienta grava, beneficiaza de credit a carui dobanda se suporta din bugetul de stat, prin transferuri de la bugetul ANPDPD la bugetele directiilor generale de asistenta sociala si protectia copilului judetene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului Bucuresti, in baza unui contract privind angajamentul de plata a dobanzii pentru tehnologii asistive si de acces, cu conditia ca valoarea creditului sa nu depaseasca 10.000 de euro, iar returnarea creditului sa nu depaseasca 10 ani.

Persoanele care au contractat un credit in conditiile prevazute la alin. (1) si carora, in urma reevaluarii, li s-a schimbat incadrarea in gradul de dizabilitate beneficiaza in continuare de aceleasi conditii de rambursare pana la achitarea creditului.

Pentru a accesa acest credit este necesara depunerea urmatoarelor documente la Directia Generala de Asistenta Sociala:

1. cerere;
2. copie certificat incadrare in grad de dizabilitate;
3. copie document de identitate, declaratie pe propria raspundere a persoanei ca nu a mai beneficiat de aceste prevederi ale Legii 448/2006;
4. declaratie pe propria raspundere referitoare la faptul ca va comunica orice modificare a certificatului de incadrare in grad de dizabilitate sau orice modificare a domiciliului;
5. copie de pe hotararea judecatoreasca de punere sub interdictie sau de pe dispozitia de tutela/curatela, unde este cazul.

In urma analizarii documentelor depuse, DGASPC elibereaza solicitantului o adeverinta privind acordul platii dobanzii la creditul obtinut. Dupa obtinerea adeverintei, solicitantul se adreseaza unei unitati bancare in vederea obtinerii creditului. In urma acceptului de creditare din partea unitatii bancare, DGASPC va incheia un angajament de plata a dobanzii, pe baza contractului de credit si a graficului de rambursare. In functie de destinatia creditului obtinut in conditiile legii, reprezentantii legali ai minorilor cu deficienta grava includ in dosar si urmatoarele documente:

1. copie de pe factura finala a autovehiculului sau copia legalizata a contractului de vanzare/cumparare a acestuia;
2. graficul de rambursare a creditului, care se depune la DGASPC ori de cate ori suporta modificari.

CREDITE PENTRU PERSOANELE CU DIZABILITATI

DGASPC efectueaza platile in baza ultimului grafic de rambursare depus. Ordinea etapelor de parcurs descrisa mai sus este obligatorie.

In situatia in care beneficiarul creditului inregistreaza restante la rambursarea acestuia, dobanda aferenta creditului se suporta de catre acesta.

Nota: Banca nu isi asuma responsabilitatea pentru recuperarea de catre client, de la autoritatea competenta, a sumelor lunare reprezentand dobanda aferenta creditului acordat.

8. Petrecerea timpului liber

Autoritatile competente ale administratiei publice au obligatia sa faciliteze accesul persoanelor cu dizabilitati la valorile culturii, la obiectivele de patrimoniu, turistice, sportive si de petrecere a timpului liber.

Standardul SR ISO 21902 stabileste cerinte si ofera indrumari pentru "**turismul accesibil pentru toti**". Acesta are scopul de a asigura accesul egal la serviciile de turism pentru turistii de toate varstele, inclusiv persoanele cu dizabilitati.

Ministerul Economiei, Antreprenoriatului si Turismului ([MEAT](#)) anunta lansarea "Ghidului de bune practici - Incluziune prin turism adaptat", realizat de asociatia Caiac SMile.

Turismul accesibil in Romania

In Romania exista o singura agentie de turism specializata in turism accesibil - [Accessible Romania](#) by Sano Touring.

Persoanele minore cu dizabilitati si reprezentantii legali ai acestora au acces gratuit sau subventionat partial la evenimente culturale, sportive si de petrecere a timpului liber pe plan national si pe plan european, in tarile Slovenia, Cipru, Belgia, Italia, Estonia, Finlanda, Malta pe baza Cardului European pentru Dizabilitate

Minorul cu dizabilitate, precum si persoana care il insoteste beneficiaza de gratuitate la bilete de intrare la spectacole, muzee, manifestari artistice si sportive.

- [Tabere](#) pentru copiii si tinerii cu dizabilitati - iunie/septembrie in Eforie Sud.

Sumele aferente drepturilor prevazute la art. 21 alin. (3) din Legea nr. 448/2006 se suporta din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Culturii, din bugetele locale sau, dupa caz, din bugetul organizatorilor publici ori privati.

Acces efectiv si fara discriminare

Minorii cu dizabilitati beneficiaza de acces efectiv si fara discriminare, la:

1. masuri de suport si de ingrijire, adaptate nevoilor lor
2. ocrotirea sanatatii - prevenire, tratament si recuperare;
3. educatie si formare profesionala;
4. asistenta sociala, respectiv servicii sociale si prestatii sociale;
5. pregatire in vederea ocuparii unui loc de munca;
6. transport, acces la mediul fizic, informational si comunicational;

7. petrecerea timpului liber, acces la cultura, sport, turism precum si la orice alte activitati apte sa le permita deplina integrare sociala si dezvoltare personala;
8. servicii de ingrijire personala, stabilite in baza evaluarii socio-psiho-medicale si a nevoilor individuale de ajutor pentru realizarea activitatilor uzuale ale vietii zilnice;
9. asistenta juridica;
10. facilitati fiscale;
11. alocatia de stat care se acorda tuturor copiilor in varsta de pana la 18 ani, precum si tinerilor care au implinit aceasta varsta si urmeaza cursurile invatamantului liceal sau profesional (pana la terminarea studiilor).

Cuquantumul alocatiei este stabilit in raport cu indicatorul social de referinta (ISR) care reprezinta unitatea exprimata in lei la nivelul careia se raporteaza beneficiile de asistenta sociala, suportate din bugetul de stat.

Promovarea si respectarea drepturilor copiilor cu dizabilitati revin, in principal, autoritatilor administratiei publice locale unde au domiciliul sau resedinta acestia si, in subsidiar, respectiv complementar, autoritatilor administratiei publice centrale, societatii civile si familie sau reprezentantii legali.

Parintii sau reprezentantii legali au obligatia de a respecta si/sau urma serviciile prevazute in planul de recuperare pentru copiii cu dizabilitati incadrati in grad de dizabilitate.

Cardurile sociale pentru minorii cu dizabilitati

Tichetele, oferite pe suport electronic (card), au o valoare nominala de cate 250 de lei si sunt destinate persoanelor aflate in situatii de deprivare materiala sau risc de saracie.

Printre beneficiari se numara si parintii copiilor cu grad de dizabilitate grava, accentuata sau medie, ale caror venituri nete lunare proprii sunt mai mici sau egale cu 2.000 lei.

Cardurile se alimenteaza o data la doua luni si pot fi folosite doar pentru achizitionarea alimentelor de baza.

Conform unei propuneri legislative recente pentru modificarea Legii 63/2022, beneficiarii cardurilor de alimente vor putea folosi aceste carduri pentru a plati coplata la medicamentele compensate, cu un procent mai mic de 100%. Aceasta masura a fost programata sa intre in vigoare in luna iulie 2024.

ARHIVA

- Drepturile minorilor cu deficianta grava - iulie 2024

Baza legislativa

1. [Legea nr. 448/2006](#) privind protectia si promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilitati, republicata si actualizata;
2. [Hotararea nr. 268/2007](#) pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a Legii 448/2006 privind protectia si promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilitati;

3. [Legea nr. 272/2004](#) privind protectia si promovarea drepturilor copilului, republicata;
4. [HG nr. 502/2017](#) privind organizarea si metodologia de functionare a comisiei pentru protectia copilului;
5. [Hotararea nr. 1542/2022](#) pentru aprobarea criteriilor si normelor de diagnostic clinic, diagnostic functional si de evaluare a capacitatii de munca pe baza carora se face incadrarea in gradele I, II si III de invaliditate;
6. [Ordinul nr. 1.472/20.539/2022](#) privind modificarea si completarea Ordinului ministrului sanatatii si al ministrului muncii, familiei, protectiei sociale si persoanelor varstnice nr. [1.306/1.883/2016](#) pentru aprobarea criteriilor biopsihosociale de incadrare a copiilor cu dizabilitati in grad de handicap si a modalitatilor de aplicare a acestora;
7. [Ordin nr. 3.975 din 7 iunie 2022](#) privind aprobarea Planului-cadru de invatamant pentru grupele de interventie timpurie organizate pentru copiii cu dizabilitati senzoriale/dizabilitati senzoriale multiple;
8. [Ordin Nr. 949/2022 din 9 iunie 2022](#) privind aprobarea Regulamentului de organizare si functionare a Comisiei superioare de evaluare a persoanelor adulte cu handicap;
9. [HG nr. 1118/2020 din 17 decembrie 2020](#) privind modificarea si completarea Hotararii Guvernului nr. 1.017/2018 pentru aprobarea Normelor metodologice privind modalitatea de acordare a drepturilor la transport interurban gratuit persoanelor cu handicap, precum si pentru punerea in aplicare a prevederilor art. 24 alin. (9) si (10) din Legea nr. 448/2006 privind protectia si promovarea drepturilor persoanelor cu handicap;
10. Ordin [nr. 1830/2019/30.12.2019](#) pentru aprobarea modelului legitimatiei acordate persoanelor cu dizabilitati;
11. [Ordin nr. 1.360/12.09.2019](#) al ministrului muncii si justitiei sociale pentru aprobarea modelului Cererii privind includerea operatorului economic in Lista furnizorilor/producatorilor de tehnologii si dispozitive asistive si tehnologii de acces, precum si a Procedurii de decontare a voucherelor acordate persoanelor cu dizabilitati, utilizate exclusiv pentru achizitionarea de tehnologii si dispozitive asistive si tehnologii de acces, altele decat cele finantate prin Fondul national unic de asigurari sociale de sanatate in cadrul sistemului de asigurari sociale de sanatate;
12. [Ordin nr. 1221/12.08.2019](#) al ministrului muncii si justitiei sociale, nr. 1283/21.08.2019 al ministrului sanatatii si nr. 765/22.08.2019 al presedintelui Casei Nationale de Asigurari de Sanatate pentru modificarea alin. (2) al art. 7 din Procedura de acordare a subventiilor pentru sprijinirea persoanelor cu dizabilitati in accesarea si utilizarea de tehnologii si dispozitive asistive si tehnologii de acces, altele decat cele finantate prin Fondul national unic de asigurari sociale de sanatate in cadrul sistemului de asigurari sociale de sanatate, aprobata prin Ordinul ministrului muncii si justitiei sociale, al ministrului sanatatii si al presedintelui Casei Nationale de Asigurari de Sanatate nr. 721/481/310/2019;
13. [Ordin nr. 1.263/23.08.2019](#) al ministrului muncii si justitiei sociale privind aprobarea Metodologiei de acordare si distribuire a voucherelor folosesc exclusiv pentru achiziția de tehnologii si dispozitive asistive si tehnologii de acces, altele decat cele finanțate prin Fondul

național unic de asigurări sociale de sănătate în cadrul sistemului. de asigurari sociale de sanatate;

14. [Hotare 507/17.07.2019](#) pentru modificarea alin. (1) al art. 11 din Normele metodologice privind modalitatea de acordare a drepturilor la transportul interurban gratuit persoanelor cu handicap, aprobate prin Hotararea Guvernului nr. 1.017/2018;
15. [Ordin nr. 940/12.06.2019](#) al ministrului muncii si justitiei sociale, nr. 944/26.06.2019 al ministrului sanatatii si nr. 650/03.07.2019 al presedintelui Casei Nationale de Asigurari de Sanatate pentru modificarea si completarea anexei nr. 1 la Procedura de acordare a subventiilor pentru sprijinirea persoanelor cu dizabilitati in accesarea si utilizarea tehnologiilor si dispozitivelor asistive si tehnologii de acces, altele decat cele finantate prin Fondul national unic de asigurare sociala de sanatate in cadrul sistemului de asigurari sociale de sanatate, aprobata prin Ordinul ministrului muncii si justitiei sociale, ministrului sanatatii si presedintelui Casei Nationale de Asigurari de Sanatate nr. 721/481/310/2019;
16. [Ordinul nr. 1690/2018 din 21 mai 2018](#) pentru aprobarea Procedurii de monitorizare si control al activitatii asistentului personal profesionist;
17. [HG nr. 548/2017 din 27 iulie 2017](#) privind aprobarea condițiilor de obținere a atestatului, procedurile de atestare si statutul asistentului personal profesionist;